

Jaakobin kirje

5. luku

Shalom, hyvät ystävät. Tänään meillä on viides luku Jaakobin kirjeestä. Jaakob jatkaa tässä luvussa aihetta usko ja etiikka. Hän nostaa esille hyvän aiheen: huono rikkaus. Hän ei ainoastaan arvostele materiaalista rikkautta vaan käsittelee tässä luvussa myös hengellistä rikkautta. Hän käsittelee sitä kuitenkin kuvainnollisesti materialistisen maailman kautta ja ottaa hyvin paljon lähteitä Tooran opetuksesta. Minkä takia minä teen tuollaisen johtopäätöksen? Siksi, että hän puhuu tässä luvussa niistä kärsimyksistä, jotka tulevat rikkaiden ihmisten päälle. 5: 1 - 3:

”Kuulkaa nyt, te rikkaat: itkekää ja vaikeroikaa sitä kurjuutta, joka on teille tulossa. Teidän rikkautenne on mädännyt, ja teidän vaatteenne ovat koin syömät; teidän kultanne ja hopeanne on ruostunut, ja niiden ruoste on oleva todistuksena teitä vastaan ja syövä teidän lihanne niinkuin tuli. Te olette koonneet aarteita viimeisinä päivinä.”

Tässä me näemme samat sanat, jotka Messias, Pelastajamme on puhunut, kun hän kehotti kokoamaan aarteita taivaaseen. Matteuksen evankeliumissa 6: 19 - 21voitte nähdä samankaltaiset sanat ja lauseet: ”Älkää kootko itsellenne aarteita maan päälle, missä koi ja ruoste raiskaa ja missä varkaat murtautuvat sisään ja varastavat. Vaan kootkaa itsellenne aarteita taivaaseen, missä ei koi eikä ruoste raiskaa ja missä eivät varkaat murtaudu sisään eivätkä varasta. Sillä missä sinun aarteesi on, siellä on myös sinun sydämesi.”

Mitkä ovat ne onnettomuudet, jotka tulevat rikkaiden päälle? Ehkä tässä on profeetallinen sana, joka puhuu juutalaisten ensimmäisestä vallankumouksesta, sodasta. Me tiedämme nyt, että juutalaisten vastarinta ja sota vuonna 66-70 oli hyvin verinen. Se toi kovan kivun ja tuskan koko juutalaiskansalle. Pitää muistuttaa, että fariseukset olivat silloin vastustaneet vallankumousta. He ymmärsivät, että kansalla ei ollut voimia vastustaa valloittajia. Mutta esimerkiksi vallankumoukseen osallistuneet selootit arvostelivat fariseuksia hyvin paljon, koska nämä olivat vallankumousta vastaan. Voimme löytää tästä vallankumouksesta paljon historiallisia kertomuksia, joita esimerkiksi Joseph Flavius on kirjoittanut. Myös Talmudin tekstistä voimme löytää kertomuksia tästä.

Nämä sanat, jotka juuri luimme, että teidän rikkautenne on mädännyt ja vaatteenne koin syömät, me voimme vahvistaa myös historiallisista lähteistä. Yksi näistä kertomuksista puhuu rikkaasta tyttärestä, joka Jerusalemin ollessa piiritettynä oli kaivanut ulosteesta pieniä siemeniä, jotta hän voisi syödä ja saisi elää. Apostoli Jaakob vahvistaa, että tämä rangaistus tulee siitä, jos emme ole täysin puhtaita Jumalan edessä. Toora rankaisee meitä epäpuhtaudesta.

4. jae puhuu meille: ”Katso, työmiesten palkka, jonka te vainioittenne niittäjiltä olette pidättäneet, huutaa, ja leikkuumiesten valitukset ovat tulleet Herran Sebaotin korviin.” Laki, joka velvoittaa maksamaan työläisille ajoissa palkan, on Tooran laki. Voimme lukea tästä keskeisestä Tooran paikasta 3. Moos. 19: 13: ”Älä tee lähimmäisesellesi vääryyttä äläkä ota mitään väkisin. Päivämiehesi palkka älköön olko sinun takanasi huomiseen asti.” Ajoissa palkan maksamisen laki sisältyy lakiin lähimmäissuhteista. Eettiset suhteet lähimmäisiin ovat Jumalalle tärkeitä. Talmudista voimme löytää ajatuksen siitä, että toisen temppelin hajottaminen ja juutalaisen kansan joutuminen vaikeuksiin johtui nimenomaan moraalisen lain rikkomisesta lähimmäissuhteissa. Jos me katsomme Babylonian pakkosiirtolaisuuteen joutumista, siinä ehkä enemmän rikottiin lakia Jumalan ja ihmisten välissä. Usein siinä oli rikottu shabattilakia ja harrastettu epäjumalanpalvelusta. Kun kansa palasi Babyloniasta, se oli

saanut tarpeeksi opetusta, mitä lain rikkomisesta voi seurata. Silloin Jumalan kunnioittaminen ja Jumalan ja ihmisten välejä koskevat lait olivat arvostettuja ja niitä yritettiin noudattaa. Toisaalta laki, joka koskee ihmisten välisiä suhteita, tarvitsi vielä parannusta.

Mutta Talmud vahvistaa, että toinen temppeli hajotettiin ihmisten välisen jatkuvan riidan johdosta. Kaikkein pahimpia olivat riidat ilman syytä, ja ne vaikuttivat huonoa suhtautumista toisiin ihmisiin. Roomalaisvallan alaisuudessa rikkaiden juutalaisten elämä oli melko hyvin. Ja rikas ihminen voi ajatella, että kun hänellä on kaikkea maallista ja hän on rikas, hänellä on Jumalan siunaus. Ja Jumalan siunaus on annettu hänelle sen tähden, että hän on vanhurskas ja elää lain mukaisesti. Se johtaa siihen, että rikkaat välttävät köyhiä, eivätkä halua auttaa heitä.

5. - 6. jae puhuu meille: ”Te olette herkutelleet maan päällä ja hekumoineet, te olette sydäntänne syötelleet teurastuspäivänä. Vanhurskaan te olette tuominneet ja tappaneet; hän ei vastusta teitä.” Tässä ei nyt tarvitse nähdä vanhurskasta Messiaasta, joka oli tapettu. Ja kuitenkin tuon vanhurskas-sanalla on ajatus meidän Messiaastamme. Mutta Jaakobille tämä on kokonaiskuva siitä, miten me välitämme kunnioitusta lähimmäistä kohtaan. Mutta tiedämme, että tämä oli ennalta määrätty tapahtuma. Jesajan kirjasta luvusta 53 me voimme lukea, miten vanhurskas kärsi. Tästä aiheesta voi pohtia, puhuuko Jesaja ainoastaan Messiaan kärsimyksestä vai kokonaisuudessa kaikesta vanhurskauden kärsimyksestä. Kuitenkin Messias on tässä mukana, koska Hän on kaiken vanhurskauden yläpuolella.

Jes. 53: 7: ”Häntä piinattiin, ja hän alistui siihen eikä suutansa avannut; niin kuin karitsa, joka teuraaksi viedään, niin kuin lammas, joka ääneti keritsijänsä edessä, niin ei hän suutansa avannut.”

Emme voi nyt syyttää juutalaiskansaa tästä, koska 10. jae puhuu meille: ”Mutta Herra näki hyväksi runnella häntä, lyödä hänet sairaudella.” Messiaan kuolema oli Jumalan suunnitelmassa. Mutta miten tämä kuolema tapahtui? Jaakobin mukaan se oli juutalaisten näkökulmasta hyvin, hyvin alistettuna suoritettu. Nämä kärsimykset, jotka itse Messias ja koko Israelin kansa ovat kokeneet, vain vahvistavat sen tulevan maailman tuloa, jonka Jumala on suunnitellut. Sen takia Jaakob kutsuu meitä kärsivällisyyteen koetuksen aikana.

7. jae: ”Olkaa kärsivällisiä, veljet, Herran tulemukseen asti.” Tässä Jaakob tarkoittaa Messiaan tuloa kirkkaudessa ja Jumalan suunnitelman avautumista. Sen takia meidän pitää olla hyvin tarkkoja ja kärsivällisesti noudattaa Tooran eettisiä lakeja, ettei meille tule häpeää Messiaan kirkkaudessa. Jatkamme 7. jakeen puolivälistä 9. jakeeseen:

”Katso, peltomies odottaa maan kallista hedelmää, kärsivällisesti sitä vartoen, kunnes saa syksyisen sateen ja keväisen. Olkaa tekin kärsivällisiä, vahvistakaa sydämenne, sillä Herran tulemus on lähellä. Älkää huokailko, veljet, toisianne vastaan, ettei teitä tuomittaisi; katso, tuomari seisoo ovella.”

Jaakob ottaa esille profeetalliset sanat juutalaisten historiasta. 10. jae: ”Ottakaa, veljet, vaivankestämisen ja kärsivällisyyden esikuvaksi profeetat, jotka ovat puhuneet Herran nimessä.” Profeetat hyvin usein tuodaan esille tällaisista lähteistä. Profeetalliset kirjat puhuvat meille siitä, millaisia kärsimyksiä profeetat kokivat elämänsä aikana. Heitä ei haluttu ottaa vastaan ja heidät lähetettiin aina pois kansan keskuudesta. Monet heistä antoivat elämänsä Jumalan Sanan edestä.

Ja 11. jae puhuu: ”Katso, me ylistämme autuaiksi niitä, jotka ovat kestäneet.” Tässä Jaakob puhuu, että me tuomme nämä ihmiset oman elämämme esimerkiksi. Mielenkiintoista on, että Jaakob ei puhu Jumalan armosta profeettojen esimerkin perusteella vaan hän puhuu Jobin

kärsivällisyydestä. ”Jobin kärsivällisyyden te olette kuulleet, ja lopun, jonka Herra antaa, te olette nähneet. Sillä Herra on laupias ja armahtavainen.”

Jobin kärsimyksestä jää jokin salaisuus. Sen takia hän on parhain esimerkki kärsivällisyydestä, jonka Tanachista voi löytää. Ottakaa huomioon, että Job ei ollut juutalainen. Sen takia Jaakobin selitys on läpinäkyvä. Jos Jumala on antanut armon ja siunauksen tämän ei-juutalaisen miehen kärsimyksen jälkeen, niin minkälaisen siunauksen voikaan saada koko Israelin kansa.

Jatkamme Jaakobin kirjeen käsittelyn loppuun seuraavalla oppitunnilla.

Olkoon tämä esimerkkinä myös meille. Jatkamme Jaakobin kirjeen käsittelyä seuraavalla oppitunnilla.